

המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים

בבסיס הצלחתו של "המוסד" למתג את עצמו כמותג על עומדת אמת מוצרית: בהחלט מדובר באחד מארגוני הביון הטובים בעולם, אם לא הטוב שבהם. יחד עם זאת, לכיסוסו כמותג מוביל ב'קטגוריית ארגוני הביון החשאיים' סייעו גם החשאיות שאכפה אותו, ההילה הרומנטית שנוצרה על ידי סרטים וספרים, והעובדה כי מדובר במיתוס מכונן, שלאיש אין רצון לקעקע אותו.

לחיסולם של האחראים לטבח הספורטאים באולימפיאדת מינכן, סיוע לכוחות צה"ל לאתר ולחסל מחבלים בכירים באש"ף בלב ביירות במסגרת מבצע אביב נעורים ב-1973, השגת מידע שאיפשר לבצע את מבצע אנטבה ב-1976, חטיפת מרדכי ואנונו ברומא בשנת 1986, הכנת התשתית לחילוץ בני העדה האתיופית במבצע משה ובמבצע שלמה ועוד.

המוסד כמותג

אין ספק, כי בבסיס הצלחתו של המוסד למתג את עצמו כמותג מוביל בקהילת המודיעין והריגול עומדת אמת מוצרית חד משמעית: מדובר אכן בארגון יעיל ומועיל. אולם ההילה שנקשרה בשמו של המוסד, כמו גם העלייה בכנסיו התדמיתיים, החלה לבוא לידי ביטוי עוד לפני שנחשפו עלילותיו ועוד לפני ששמו היה ידוע לציבור. עד לשנת 1960, לא קיים כמעט אזכור לפעולותו של המוסד. החל משנים אלה, הדיווח בתקשורת אודות המוסד היה מרומז בלבד, וגם בתחילת שנות ה-70 המשיכו הפרסומים להיות מרומזים. העיתונאים הישראלים נמנעו מלנקוב בשמו הרשמי של הארגון וכך תרמו למעטה הסודיות שאכף את פעילותו בשנים אלו, כשבמקביל, במדינות המערב ובארצות ערב החל "המוסד הישראלי" לתפוס מקום של כבוד בתרבות הפופולארית ובעיתונות, ולהשתרש כמטבע לשון לכל פעילויותיו של המודיעין

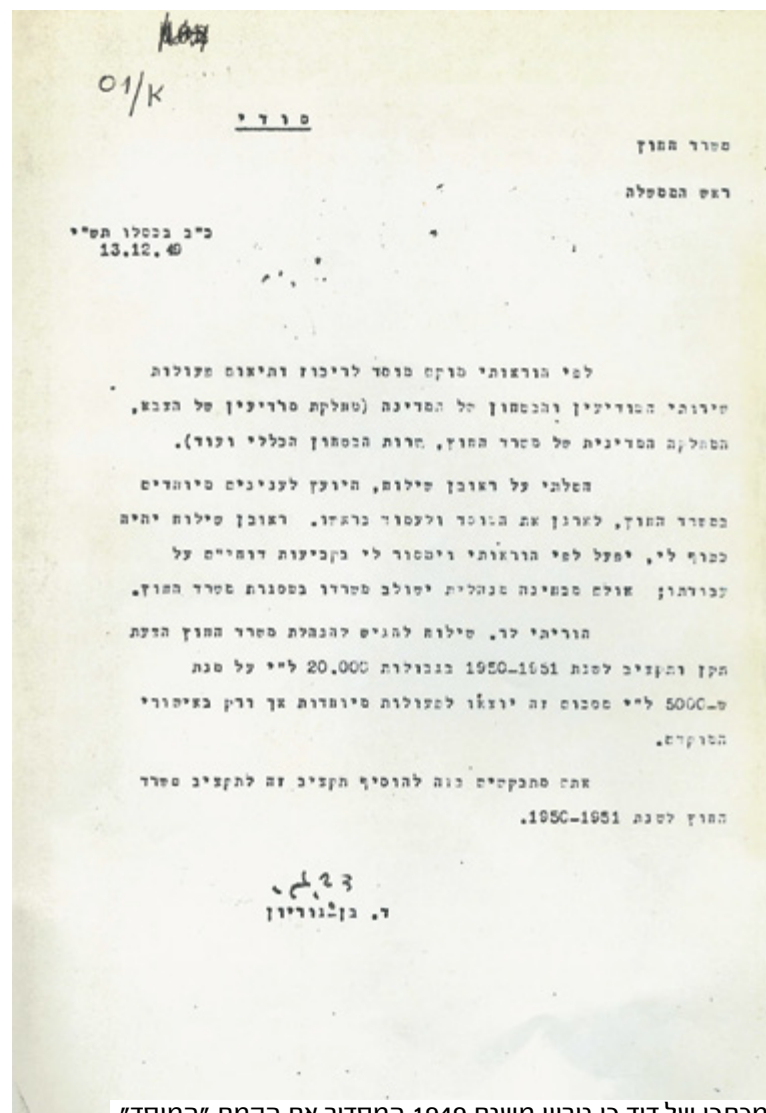
על המוסד הוטלו לאורך השנים תפקידים מיוחדים, כגון חיסול ראשי ארגוני טרור, עזרה לקהילות יהודיות ברחבי העולם בעת מצוקה ומצוד אחר פושעים נאצים.

ההיסטוריה של המוסד

ב-13 בדצמבר 1949 הטיל דוד בן גוריון על ראובן שילוח, שהיה יועץ לתפקידים מיוחדים במשרד החוץ ובעבר איש המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית, להקים את "המוסד לריכוז ותיאום פעולות המודיעין" ולעמוד בראשו. קרנו של המוסד עלתה בעולם כאשר הצליח להבריח למערב את נאומו הסודי של ניקיטה חרושצ'וב, שנישא ב-24 בפברואר 1956 בוועידת המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, ובו הוקיע את פשעי סטלין. הישג נוסף של המוסד הוא גילוי מקום המסתור של אדולף אייכמן בארגנטינה ולכידתו על ידי אנשיו. רוב פעילותו של המוסד חשאית, אבל עם פעולותיו שזכו לפרסום רשמי או לאישוש ברור נמנות: מבצע יהלום במסגרתו הובא לישראל מטוס מיג 21 עיראקי בשנת 1966, מבצע זעם האל

המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, הידוע יותר בשמו המקוצר: "המוסד", הוא ארגון הביון של ישראל, הממונה על איסוף מידע אזרחי וצבאי ועל פעולות ביטחון חשאיות מחוץ לגבולות המדינה.

לא רק בישראל, אלא גם בעולם, המוסד הוא מותג על והוא נחשב - ובצדק - לאחד מארגוני הביון המוצלחים בעולם. המוסד מופקד מטעם מדינת ישראל על איסוף מידע, מחקר מודיעיני וביצוע פעולות חשאיות מיוחדות מחוץ לגבולות המדינה. הוא מבצע זאת על ידי הפעלת סוכנים, איסוף מידע אלקטרוני, שמירה על קשרי מודיעין ודיפלומטיה.

מכתבו של דוד בן גוריון משנת 1949 המסדיר את הקמת "המוסד"

המוסד השיג מודיעין שסייע לשחרור החטופים מאנטבה

www.mossad.gov.il

דברים שלא ידעת על המוסד

- סמל המוסד הוא מנורת בית המקדש כפי שמופיעה בשער טיטוס.
- סיסמת המוסד "באין תחבולות יפול עם, ותשועה ברוב יועץ", לקוחה מספר משלי, פרק י"א, פסוק י"ד. בעבר, שימש פסוק אחר כסיסמת המוסד: "בתחבולות תעשה לך מלחמה"
- (משלי כ"ד, פסוק ו').
- חיפוש בגוגל עבור MOSSAD מעלה 385 אלף תוצאות.
- באתר המוסד אפשר להגיש מועמדות לעשרות משרות בארגון.
- המשרד הראשון של המוסד שכן ב-1948 ביבית האדום' ברחוב הירקון בתל אביב סמוך למלונות רמדה ושרתון (בנינה קטנה במקום מוצב כיום שלט זעיר המציין זאת).
- התקציב השנתי של המוסד בשנת 1950 עמד על 20 אלף לירות.

שכשלו, כדוגמת חיסול המלצר בלילהאמר, ניסיון החיסול של חאלד משעל, או תפיסת סוכני מוסד בשווייץ ובניו זילנד, מעמדו של המותג אולי מתערער בטווח הקצר, אולם הוא מתחזק כאשר מתפרסמת ידיעה על הצלחה נוספת שלו.

בנוסף, הקולקטיב הישראלי, התופס את המוסד כנשק הסודי של המדינה כנגד אויביה, אינו מייחס את הכשלונות לפגם מהותי בארגון אלא לכך שאמנם לא מדובר בארגון "כל יכול" וחסין מטעויות, אולם גם כך - הוא הטוב בעולם. בישראל, המוסד הפך למיתוס מכונן בתפיסת הביטחון והשמירה על קיומנו. מיתוסים, מטבעם, נוטים לחזק את עצמם עם השנים, ומיתוס המוסד הוא מיוחד גם משום שלאזרחי ישראלי יש 'אינטרס' לשמור עליו. אף אחד לא היה רוצה לקום בבוקר ולגלות שמיתוס המוסד, המקנה ביטחון ועוצמה ברמה הקיומית, אינו אמיתי. לכן, לישראלים נוח יותר מבחינה פסיכולוגית להדוף ביקורות שמוטחות בו, גם אם הן נכונות, משום שהאלטרנטיבה - ניפוץ המיתוס, אינה מתקבלת מבחינתם על הדעת.

הישראלי בכללותו. מגמה זו הלכה והתבססה בעשור שהחל ב-1980.

כל אלה בנו את מותג המוסד כארגון חשאי, המפגין חוכמה, קשיחות, תחכום, נועזות ואף אכזריות כנגד אויבי ישראל והעם היהודי. ביקטגוריית הארגונים החשאיים העולמית, המוסד ממוצב כארגון בין יעיל ואיכותי, שארגונים אחרים שואפים להידמות לו, ושמעליו מעוררי ההערצה גורמים לאויביו לפחד משתק.

באופן טבעי, חשאיות וסודיות אופיים את פעולתו של המוסד, כמו גם של ארגוני בין אחרים. אולם, דווקא עמימות זאת תורמת לנכסיות המותג, שהופך למקור לספקולציות והוא מוקף הילה מעין רומנטית, המתחזקת בסיועם של סרטים בנושא ריגול, ספרים וידיעות בעיתונות.

מכיוון שמאז שנות ה-60 של המאה הקודמת ועד היום מקפיד המוסד להימנע מניהול קשר ממוסד עם אמצעי התקשורת, ובכך פועל לשמירת העמימות של הארגון, הדבר מעצים עוד יותר את ההילה האופקית אותו. עם זאת, מעניין לראות שגם כאשר נחשפות פעולות

אנשי השטח של המוסד סייעו להעלאת יהודי אתיופיה

סוכני מוסד שכנעו את טייס המיג 21 העירקי לערוק לישראל

- 2012**
על פי מקורות זרים:
אחריות לניסיונות סיכול תוכניות הגרעין של אירן.
- 2010**
על פי מקורות זרים:
חיסול מחמוד אל מבחוח, איש החמאס, בבית מלון בדובאי.
- 2008**
על פי מקורות זרים:
אחריות לחיסולו בדמשק של עימאד מורנייה, מראשי החיזבאללה.
- 1972**
תחילתו של מבצע זעם האל לחיסול האחראים לטבח הספורטאים באולימפיאדת מינכן.
- 1960**
אדולף איכמן מאותר בארגנטינה על ידי המוסד ומובא למשפט בישראל.
- 1949**
דוד בן גוריון מורה על הקמת "המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים"